
EDICIONS
OFRENA
ARMAND CARABÈN
JUGAR à
NINES
APLEC D'ARTISTES NOVELLS

Al amic Narcís Coromina
afectuosament
L'autor

JUGAR A NINES

APLEC D'ARTISTES NOVELLS

ARMAND CARABÉN

JUGAR A NINES

COMEDIA EN UN ACTE

Edicions "OFRENA"

MCMXVII

IMPREMTA D'ART
Provença, 304.—Barcelona

FIGURES

Sra. María	45 anys.
Nieves.	19 »
Sra. Rosa.	45 »
» Pauleta	43 »
Conxa	20 »
Pepita	18 »
Sra. Ramona.	24 »
Sr. Feliu	48 »
» Romeu	50 »
Eduard.	21 »
Juanito.	19 »
Lluiset	18 »
Pepe	19 »
Pagès	25 »
Carter	30 »

L'acció se suposa en un poblet no molt lluny de Barcelona, en els nostres dies.

Aquesta comedia fou representada per primera volta al Teatre Apol de Barcelona la vetlla del 25 de febrer de 1915, sots el següent

REPARTIMENT

Sra. María, Sra. Angelina Caparó; *Nieves*, Sra. Trinitat Guitart; *Sra. Rosa*, Sra. Concepció Gassó; *Sra. Pauleta*, Sra. Mercé Bayona; *Conxa*, Sra. Amada Losada; *Pepita*, Sra. Dolors Joffre; *La Ramona*, Sra. Esperanza Ortiz; *Sr. Feliu*, senyor Carles Rubio; *Sr. Romeu*, Sr. Daniel Castells; *Eduard*, Sr. Joan Delor; *Juanito*, Sr. Salvador Sierra; *Pepe*, Sr. Enric Lluellas; *Lluiset*, Sr. Amand Crespo, *Pagès*, Sr. N. Carreras; *Carter*, Sr. Enric Casanova.

L'autor fa constar el séu agraiment a actrius i actors que amb art i amor contribuiren a que l'obra agradés.

DE LES FIGURES

(Lleugeríssima descripció)

Senyores

Han pujat del no rès; vesteixen a l'altura de la seva il·lustració, principalment la Sra. María, que vestirà bata cridanera.

Senyoretes

Menys la Nieves, que segueix el gust matusser de la mamà, vestiràn trajo blanc de *tennis* amb més o menys propietat.

Ramona

La minyona. Vesteix com en les grans cases, per prescripció de la mestressa.

Sr. Feliu

Franc, senzill i rialler. Va habillat amb trajo de dril sense coll planxat, un berret ample de palla, espardenyes i bastó.

Sr. Romeu

Endiumenjat i molt cumplimentós. Senyor per força.

Eduard

Seriós i elegant sense afemellaments. Vesteix impecablement el trajo de *tennis*.

Pepe i Juanito

Dels que n'hi ha més; riallers i amics de fressa. El primer, bastant tontet. També vesteixen de *tennis*.

Lluiset

Melancòlic, romàntic i llunàtic. El de sempre: cabells llargs, mirada en blanc i xelina de pam.

DECORACIÓ

Planta baixa d'una casa senzilla on s'hi estiueja. Es el saló que serveix de sala de rebre; al fons, porta entre mig de dugues finestres amb finestrons que donen a una eixida que fa de jardí, el qual també té una porta o reixat que acondueix al carrer i estarà davant per davant de la porta del saló, ja dita. A l'esquerra, no hi haurà cap porta: tan sols una consola amb mirall i moltes cadires. A la dreta un piano de *segona mà* entremig de dugues portes. Al mig de l'escenari una tauleta, dos balancins amb un tapet descolorit i un gerro sense flors. En tot s'hi ha de descobrir el mal gust que, contrasta amb el forçat ambient aristocràtic que la senyora vol donar-li (lo qual es deixa al bon criteri i conveniencia del director artístic). Es un matí asoleiat d'istiu.

ACTE ÚNIC

Escena primera

La Ramona i Pagés

(*A l'aixecar-se el teló, la Ramona està fent dissabte i tot està fòra de lloc; fa la feina boi cantant couplets de moda i al cap d'una estona ja vénen a distreure-la*).

PAGÉS (*cridant des del carrer*)

Ramona!

RAMOMA

Ola, noi!

PAGÉS

Tan dejornet i ja la refiles?

RAMONA

No tan dejorn, que are mateix tocaven a missa de vuit.

PAGÉS

Diga-li *hatxe*.

RAMONA

Diga-li les vuit.

PAGÉS

I què? Vindràs aqueixa tarde?

RAMONA

A on?

PAGÉS

A ballar.

RAMONA

No t'ho asseguro.

PAGÉS

Vaja, tontota!

RAMONA

I aniré, perquè no diguis.

PAGÉS

Doncs t'espero eh? Adéu, lleminadura.

(*Se'n va*)

RAMONA

Adèu, ximplet.

ESCENA II

RAMONA I DESPRÉS CARTER

RAMONA *(treballant)*

Esclar, com que és l'única diversió... Després de rentar els plats, ja se sab, cap al Casino, a ballar. *(Pausa)*. Diferent de Barcelona; com l'enyoro! I l'enyoro per dugues coses: la primera, perquè allí els diumenges hi ha més distraccions i després perquè no tinc de treballar tant. Aquí, és un escàndol. Des del matí fins a les onze o les dotze de la nit—perquè això no té mida fixa,—el meu cos no para mai. *(Pausa)*. Ahir eren quarts d'una quan tancàvem el «safareig». La tavola que van moure! Jo no sé lo que la gent s'ha afigurat d'aqueixa casa. Potser es creuen tractar amb hisendats; no ho sé. Pro si sapiguessin lo que es posa a l'olla, potser...

CARTER *(cridant des del reixat)*

Cartero!

RAMONA

Què hi ha de nou?

CARTER (*llegint un sobre*)

Señora Doña María Poc de Feliu.

RAMONA

Es la senyora. Dongui'm.

CARTER *(donant-li carta i diari)*

I el «*visqui*» *tampoco hoy que es domingo?*

RAMONA

I què vol que li digui jo si és *domingo.* No mano jo.

CARTER

Bueno, bueno. (*S'en va remugant*)

RAMONA

Vès què m'explica aquest a mi!

(*Deixa la carta i el diari damunt de la tauleta de centre. Se sent la campaneta del reixat*).

Ja va. Qui deu ser? Ah! el senyoret.

(*corre al fons i obre*)

ESCENA III

SENYOR FELIU I RAMONA

SENYOR FELIU

Bon dia i bona hora!

RAMONA

Com li ha anat la caminada, senyoret?

FELIU (*s'asseu*)

Molt bé! Ai!... estic tot cruxit. En aquesta hora, ja no es pot anar enlloc; el sol pica massa... i a fé que hi ha un bon troç d'aquí fins allà dalt.

RAMONA

Ja ho crec!

FELIU

No s'ha llevat ningú encara?

RAMONA

No, senyoret.

FELIU

Està bé. Mentres tant llegiré el diari, si l'han dut!

RAMONA

Sí. Ja es aquí. I també han dut una carta.

FELIU

Que l'ha pagada?

RAMONA

No, senyoret.

FELIU (*donant-li cinc cèntims*)

Tingui, quan torni el carter, els hi dóna.

RAMONA *(amb por)*

Es que se n'hi deuen més de sis.

FELIU (*sorprès*)

Que diu ara? Ni que fos això una agencia d'informes.

RAMONA (*ap*)

Casi, casi.

FELIU

Però quin sant hi ha hagut? No ho entenc: tot just fa una setmana que som aquí dalt i ja tenim tanta correspondencia? Alabat siga Déu! Tingui, Ramona, tingui, tres rals. I digui al carter que miri bé la direcció, no fos cas que s'equivoqués.

RAMONA

Està bé; ja li diré. (*Reprén el treball*)

FELIU *(llegint el sobre amb dificultat)*

«Senyora donya María Poc de Feliu i Pons. Quina lletra més dolenta! Les mans al foc posaría que aqueixa carta és d'alguna amiga de la María. Quina desgracia! No n'hi ha cap que escrigui com Déu mana!

(*Deixa la lletra, pren el diari i la Ramona boi netejant el piano, fa sonar algunes tecles*).

No sé perquè em sembla que l'única que toca el piano en aquesta casa, és vostè, Ramona.

RAMONA

Si bé es mira... No el toca gaire la senyoreta.

FELIU

No, veritat? Jo encara no l'he sentit. (*apart*). Ja ho deia jo que era un gasto inútil. No sé perquè el necessitem nosaltres! Però la María empenyada en fer l'aristòcrata, sigui com sigui. Quan arriba l'istiu, ja m'agafa febre; per comptes de venir a disfrutar, vinc a disgustar-me. I el dia que em llevi de mala lluna, cap a Barcelona falta gent! Més poc gasto i més tranquilitat.

(*Apareix pel reixat, el Sr. Romeu*)

ESCENA IV

MATEIXOS I SENYOR ROMEU

ROMEU (*des del reixat*)

Bon dia tingui! Sr. Feliu; què fa aquí tan quiet?

FELIU

Entri, home, entri.

ROMEU

Està tancat.

RAMONA

Ja hi vaig (*obre*).

ROMEU (*entrant*)

Què tal, Sr. Feliu?

FELIU

Cansadíssim! Segui, no faci compliments. Encara no fa cinc minuts que he arribat.

(*La Ramona recull els trastots de la neteja i es retira per la dreta*).

ROMEU (*asseient-se en un balancí*)

On ha anat?

FELIU

A la font del «Frare».

ROMEU

Dimoni! Si que ha tingut prou humor. Doncs veu, jo, m'he llevat ara de poc. He volgut fer la pau avui que és diumenge. Em llevo tan aviat, els altres dies...

FELIU

Ja ho pot ben dir, ja! A nosaltres que hem de treballar, i estem pujant i baixant de Barcelona

cada dia, no ens resulta gaire, això de l'estiueig.

ROMEU

No, jo no ho dic per'xò, perquè de totes maneres jo a Barcelona hi tinc un encarregat, i encara que faci tard, sab?...

FELIU (*amb resignació*)

Doncs miri, jo no en tinc d'encarregats; i si faig tard, me la carrego.

ROMEU

Es comprèn. La industria de vostè, és diferenta de la meva; és més personal. Deixi's de tanta màquina i telers...

FELIU (*veient visions*)

(*ap.*) Però què s'empatolla, aquest home?

ROMEU

Deia *algo?...*

FELIU

No, que té raò. (*ap.*) Brometes de la senyora, com si ho veiés...

ROMEU

Recordi aquella dita castellana: *el ojo del amo...*

FELIU

... *engorda el caballo.*

(*Pausa*)

ROMEU

I què, li va bé el negoci?

FELIU (*somrient per força*)

Oh! no pot anar millor!

ROMEU

Ja és estrany, ja; perquè a l'istiu...

FELIU (*distret*)

... tota cuca viu.

ROMEU

Perdoni. No anava d'adagis, ara.

FELIU (*per força*)

Ja! Ja! si qué ha estat bona! (*ap.*) Planxa!

(*Pausa*)

ROMEU

Escolti: a quin preu estàn els cotons ara?

FELIU (*violent*)

(*ap.*) Però què li dic jo an aquest home. (*alt*) Estàn... estàn a... si; això és... no falla, no... ja el tinc... A vintidós.

ROMEU

Vol dir?... Miri que és mólt barato!

FELIU

(*ap.*) Ja els has ficat, Feliu. (*alt.*) Ja veurà... Si vol que li digui la veritat, no me'n recordo. Fa mólt temps que no n'he comprat.

ROMEU

Doncs an aquest preu, cregui'm senyor, Feliu, compri cotó...

FELIU

(*ap.*) I *dali* ámb el cotó!

ROMEU

... amagatze-mi'l, i si no sab on posar-lo...

FELIU

Ja ho crec home. (*ap.*) A les orelles.

ROMEU

A on diu?

FELIU

Allà, cap allà... més amunt de Sant Andreu.

ROMEU

Li deia, perquè ara jo tinc dos magatzems per llogar.

FELIU

Li agraiexo l'oferiment, però per ara, tinc mólt cotó.

ROMEU

Com vostè conegui: era un consell d'amic.

FELIU

També li agraieixo. (*ap.*) Quin home més empalagós!

ROMEU (*oferint un cigar*)

Vostè fuma?

FELIU (*somrient i prenent el cigar*)

D'aquets, no gaires. La meva situació no em permet...

ROMEU

I ara! No digui disbarats! Un propietari...

FELIU (*li retorna el cigar*)

(*ap.*) Té raó. (*alt*) Ja veurà... volía dir, que el metje m'ho té privat, comprèn?

ROMEU

Que pateix del coll?

FELIU

(*ap.*) I d'engunia! (*alt.*) Si senyor. Una mica.

ROMEU

Però ara que me'n recordo... Jo a vostè l'he vist fumar.

FELIU

Devíen ser cigarrets de cinquanta o d'arroç. D'aquets, el metje ja me'n deixa fumar; és tan poca cosa...!

ROMEU

Bé, bé... Doncs tornant a allò que parlàvem; vostè devía fer mólt temps que treballava a la casa?

FELIU

Des de l'edat de quinze anys que no he fet altra cosa.

ROMEU

Això és un gran honor per a vostè. Això l'honra, senyor Feliu. Arribar al lloc que ha arribat, amb el séu propi esforç...!
Heredar-ho tot!

FELIU *(seguint la corrent)*

Tot! Tot! (*ap.*) Embolica que fa fort!

ROMEU

Va ésser aquest hivern això, veritat?

FELIU

Si. Ara de poc.

ROMEU

No devía tenir fills, el séu amo?

FELIU (*cremat, però dissimulant*)

Ni pares, ni parents, ni dòna, ni germans: era un home feliç!

ROMEU (*sorprès*)

Això segons com vostè s'ho miri... Jo sóc casat, tinc familia i sóc feliç...

FELIU

(*ap.*) Massa que ho veig!

ROMEU

Que no ho és vostè?

FELIU

Ja ho crec!

ROMEU

I anant-li bé el negoci...

FELIU

Calculi!... (*pregant*) però deixem-nos de negocis, no li sembla? Parlem d'excursions, de fonts, de...

ROMEU

Amb mólt gust el complauría, però tinc d'anar-me'n, per acompanyar la familia a missa.

FELIU

(*ap.*) Santa paraula! (*S'aixequen*).

Ho sento.

ROMEU

Si de càs a la tarde ja tornaré amb tota la quitxalla! (*anant-se'n*).

FELIU (*ensenyant les dents*)

Ah caram! Doncs fins després.

(*obrint la porta*).

ROMEU

Passi-ho bé, senyor Feliu.

FELIU

Estigui bonet, senyor Romeu.

ESCENA V

FELIU; DESPRÉS RAMONA I SENYORA MARÍA

FELIU *(cremat)*

Quin pès m'he tret de sobre! Em creia que no se'n anava mai. Es clar! ara comprenc perquè tenim tantes reunions. Com que he heredat! Com que sóc un gran propietari! Vaja, casi fa riure. Més val, més val que m'ho prengui amb calma (*cridant*). Ramona! Ramona!

RAMONA *(per la dreta)*

Què mana el senyoret?

FELIU

No s'ha llevat encara, la senyora?

RAMONA

Sí, es al menjador. Miri, ara ve.

MARÍA (*per la dreta*)

Què són aquets crits? què et passa? qualsevol que et senti...!

(*La Ramona es retira*)

ESCENA VI

SENYOR FELIU I SENYORA MARÍA

FELIU

Què em passa? que sembla que tinguis pardalets al cap; vethoaquí.

MARÍA

Si que t'ha probat la caminada!

FELIU

Deixat de bromes i fes el favor d'escoltar-me.

MARÍA (*sorpresa*)

Digues. De què es tracta?

FELIU

D'on has tret que jo he heredat i que sóc amo i no sé quants embolics més?

MARÍA

(*ap.*) Ja ho sab! (*dissimulant*) jo...?

FELIU

No més falta això, que ho neguis. Com si no et conegués...

MARÍA (*humil)*

Perdona'm; ho he fet sense cap mala intenció...

FELIU

Ja m'ho afiguro.

MARÍA

... T'has de fer el càrreg, que aquí a la *colonia* de Vilaniu, casi tot és gent rica, i veuràs... fa una cosa! què vols que et digui, sentir a les senyores: «la industria del meu senyor», «el despatx del meu marit», «la fàbrica del meu espòs» i que jo tingués de dir: «el meu senyor porta els llibres»... no sé, ho trobo fred.

FELIU

Serà tan fred com vulguis, però és tan digne com el primer. I al que no li agradi, ja ho sab!

MARÍA (*amanyagant-lo*)

Tampoc he dit rès de l'altre món, perquè tu mateix vas dir un dia, que sería molt fàcil que arribessis a ser soci de la fàbrica.

FELIU

N'hi ha per dies i axís i tot, has fet mólt malament.

MARÍA

Si sabía que t'havíes d'enfadar no dic rès.

FELIU

Era lo més convenient.

MARÍA

Bé, ara ja està passat. Em perdones, veritat?

FELIU

Si em promets no volguer-te *enfilar* mai més, te perdono.

MARÍA

Vaja, ho esperava. (*Pausa*)
Escolta Peret.

FELIU

Digues.

MARÍA

Ja ho sabs que vas mólt deixat?

FELIU

No te'n preocupis! Que ho dius perquè no porto coll planxat.

MARÍA

I és clar home. Fixa't amb els altres senyors de la *colonia*.

FELIU

I deixa'ls estar tranquils, dòna, als altres

senyors. Si jo vaig aixís fresc i amb comoditat, què en tinc de fer que els altres no hi vulguin anar? Perquè venim a estiuejar?

MARÍA

T'ho deia perquè és diumenge...

FELIU

I demà m'ho diràs perquè serà dilluns i sempre em dius lo mateix, guiada per aquesta sola manía del «què diràn» i del reditxós «què diràn»!

MARÍA

Per xò he fet lo que he fet.

FELIU

Ah! I et creus que no ho he vist desseguida?

MARÍA

Mira, Peret, el món...

FELIU

... és una bola. Al col·legi ja m'ho van ensenyar.

MARÍA

Si la gent sapigués el que som, no tindríem els miraments d'avui; i qui en sofriría les conseqüencies no seríes tu ni jo segurament, sinò la nostra filla.

FELIU

No t'esforcis, perquè no em convenceràs. I si per ella ho has fet, sàpigues que sense adorns, ni falses presentacions també la casarem a la nostra filla. Cuida't de fer-la una dòna de sa casa, honrada i treballadora, lo demés és secundari; quan la fusta és ben deixada, creu-me, María, sense bernís, també és bonica.

MARÍA

Però no trobaría el pretendent que ha trobat..

FELIU (*transició*)

Ah! Ja estem aixís?

MARÍA

I amb el que mai endevinaríes.

FELIU

I qui és, poc més o menys?

MARÍA

L'Eduard Romagosa.

FELIU

No em facis riure. De serio?

MARÍA

Sembla que ho trobis mólt estrany. I encar no te'n havíes adonat?

FELIU

Com que a l'últim, és broma i rès més lo que fan!

MARÍA (*veient que ve la Ramona*)

Cuidado. Espera't.

ESCENA VII

MATEIXOS I RAMONA

RAMONA

Senyoreta...

MARÍA

Què hi ha de nou?

RAMONA

M'hauría de donar cèntims per anar a buscar *carburo*, que ahir nit vem acabar *l'acetileno*.

MARÍA

Tan aviat. No sé com se gasta tan *carburo*.

FELIU

(*baix a María*) Es gasta, donant reunions.

MARÍA (*igual*)

I si vénen, què vols que hi faci? que vols que els tregui a empentes? (*a Ramona*). Miri, no en faci avui de gas. Sortirem a la nit.

RAMONA

Està bé, senyoreta (*se'n va*).

ESCENA VIII

SENYOR FELIU I SENYORA MARÍA

FELIU

Altra vegada a casa de l'Eduard.

MARÍA

Sí, home, a sentir el gramofón.

FELIU

Ah vaja. Així sí, que la casaràs a la noia.

MARÍA

No sé a què ve això, ara.

FELIU (*cremat*)

Doncs s'ha d'acabar. No vui que hi aneu tan sovint a casa dels Romagosas. A l'últim, tothom ho coneixerà que anem de pesca!

MARÍA (*reprimint-se*)

No hi anirem...

FELIU

Tu et fas moltes il·lusions amb l'hereu dels Romagosas i tindràs un desengany. Qualsevol dia el veuràs volar enlaire... enlaire...

MARÍA

Que el coneixes poc a l'Eduard; si està enamoradíssim de la noia. Perquè vegis, l'altre dia, amb motiu de l'arrivada a Vilaniu li va dedicar uns versos d'enamorat que deien: *A la senyoreta N. F. P.* que són precisament les inicials de la Nieves; fixat, N. Nieves, F. Feliu, i la P. Poc.

FELIU (*mofeta*)

Això segons el significat que tu vulguis dònar-li perquè també pot molt ben dir: «no em —fumaràs—pas».

MARÍA (*cremada*)

Be, vaja... Digues que l'Eduard no t'agrada i llestos.

FELIU

No, al contrari. Es un jove mólt simpàtic, mólt formal, estudiós i de pervindre; en fi, una joia.

MARÍA

Doncs no sé perquè hi fas tant la guerra...

FELIU

Perquè no m'agrada fê el ridícol...

MARÍA

Mira, a mí em deixes estar que ja sé el que s'ha de fer.

FELIU (*cridant*)

María! María! Estàs agafant uns fums d'ençà que et deixo portar sombrero, que el dia que m'enfadi, ho engegaré tot a passeig.

MARÍA

Fugiu, com és un gasto tan gran!...

FELIU

Però és innecessari. Ja sabs que amb el sou que tinc, no ens podem permetre tants luxos.

MARÍA

Girem full, no et sembla?

FELIU

Més val, que ja perdo els estreps.

(*Petita pausa*)

MARÍA

Ja has esmorsat?

FELIU

No encara.

MARÍA

Això perquè has volgut.

FELIU

Què tinc per menjar?

MARÍA

Arangades.

FELIU

De primera.

MARÍA

Sembla mentida que t'agradin coses tan ordinaries.

FELIU

A mi mólt, i no me'n amago. A tú, es comprenl Però noia, paciencia: qui tot ho vol...
(*Se'n va dreta*).

ESCENA IX

SENYORA MARÍA, DESPRÉS NIEVES

MARÍA (*enfadada*)

Bueno! Millor! Que pesat! No es fa mai càrrec de res! (*veient la lletra damunt la taula*). Es per a mí. A veure de qui serà. (*La desclou*). Ah! de les Puig. «*Distinguida amiga: Tengo el gusto de decirle que mañana con el tren de tres cuartos para las seis, llegaremos en Vilaniu. No podemos venir más temprano porque la Anita se ha de emprobar un vestido y...*

NIEVES

(*apareixent per la dreta despentinada i no gaire neta*)
Bon dia, mamà.

MARÍA

Bon dia, filla meva. Que ja t'ha vist el papà?

NIEVES

Sí, mamà. I m'ha dit que m'acabi d'arreglar aviat, perquè aixís faig molt fàstic. (*cremada*) També té molt poca paciencia el papà!

MARÍA

Deixa'l estar, i no t'apures. Ara et pentinaré.

NIEVES

Si ja em sé pentinar! Cada dia fas la mateixa! Que no m'ho faig bé?

MARÍA

No senyora. Et fas un pentinat que fa riure.

NIEVES (*humil*)

Doncs els *modelos* que vénen de París...

MARÍA

Deixat de models i figurins. Una cosa és seguir la moda, i una altra és fer el tonto. Seu. (*La Neus s'asseu davant la consola i la senyora María la pentina.*)
Que no ho sabs?

NIEVES

Què, mamà?

MARÍA

Les Puig arriven demà. Ara ho llegía en una *carta*. També me fan sapiguer que l'Anita es fa un vestit... que *cursis*, veritat?

NIEVES

I tant...! Alguna reforma.

MARÍA

I doncs què et creies? Igual que les Rovires que es fan els *trajes* a París, *Chepaquin*. Me fan riure; dels magatzems del *Barato*, i amb prou feines.

NIEVES *(cridant)*

Ai!

MARÍA

Que t'he fet mal?

NIEVES

No, però no estiris tant; fes-me el favor.

MARÍA

Doncs, com te deia, les Puig em són molt antipàtiques. Tú aquest istiu, no t'hi ajuntis gaire, sabs?

NIEVES

Doncs la Tresina, ben simpàtica que és.

MARÍA

Per massa es perd. No fos tan lleugereta, no es parlaría d'ella com es parla.

NIEVES

Ho dius perquè ensenya la mitja calada i mou els peus?

MARÍA

No dòna. Si això també ho fas tú i no et dic pas res.

NIEVES

Doncs no sé a què et pots referir.

MARÍA

Ni ho necessites sapiguer. Lo que et vui dir amb això, és que si pot ser, no hi vagis gaire amb ella; perquè a l'Eduard potser no li agrada i...

NIEVES

Al contrari, mamà; precisament quan la troba hi parla molt.

MARÍA (*cridant*)

Doncs ha de parlar amb tú i no amb la Tresina. Ia ho sabs.

NIEVES (*humil*)

Està bé!

MARÍA

I no siguis tan esquerpa amb l'Eduard, ho sents? Al contrari, perquè és un jove que s'ho mereix.

(*La Nieves ja està llesta i s'aixeca*)

Are ves-te a acabar d'arreglar... Espera't.

Seu, que et posaré *polvos.*

(*La Nieves torna a seure per força*)

NIEVES

No me'n posis gaires, que després me diuen que semblo un pastel de *natilla.*

MARÍA *(enfarinant-la)*

Qui t'ho diu?

NIEVES

Totes. Les Romeu, les Inglada, la de can Sabaté...

MARÍA

No te'n preocupis. Tot això és enveja. Veus? Així, posats amb moderació, t'estàn mólt bé... Què et sembla si et vegés ara l'Eduard?

NIEVES (*avergonyida*)

Mamà, per Déu!

MARÍA

Bueno. Cuita, enllesteix, que és tard.

NIEVES

Vaig desseguida, mamà.

(*Se'n va per la dreta*)

MARÍA

Que en val de pessetes la meva filla! Tan humil, tan obedienta!

ESCENA X

MARÍA, SEÑOR FELIU I NIEVES

FELIU (*per la dreta*)

Ja l'has empolainada a la nena?

MARÍA

Que et corría molta pressa que no t'has pogut estar de dir-li una ximplería?

FELIU

Que jo he dit...? Bé prou, que no vui tornar-hi.

NIEVES

(*sortint ja sense la bata i del tot arreglada*)

Ja estic, mamà!

MARÍA

Molt bé!

FELIU (*mofeta*)

Oh! Oh! Oh!, que anem mudats!... No sembles pas la mateixa d'abans.

NIEVES (*ingènua*)

Papà, encara no m'has fet el petó.

FELIU

No t'enfadis, eh? però tal com estàs, no te'l puc fer: no sabría per on donar-te'l (*Per la farina*).

MARÍA (*cremada*)

Quines coses de dir-li a una criatura!

FELIU

Com que dic la veritat...

NIEVES (*ràpida*)

Això rai. Ja me'ls treuré.
(*S'aixuga els polvos de la cara*)

FELIU

Aixís encara hi passo. (*Es besen i ell se'n va remugant*).
N'hi ha un tip! (*per la dreta*)

ESCENA XI

MARÍA I NIEVES

MARÍA

Vina aquí, vina, que fas llàstima de veure. (*Agafa la borla dels polvos per enfarinar-la per segona vegada*).

NIEVES (*molesta*)

Ja està bé! (*s'asseu*).

MARÍA (*fà el fet*)

Ara que no sabs què fer, podríes estudiar aquella pessa que tant agrada a l'Eduard. Així si vé, veurà que'l complaus.

NIEVES

Es molt difícila, mamà.

MARÍA

Doncs fes-ho veure... I creu, filla meva, l'Eduard és el que et convé, és el marit ideal. No el perdis; o ara o mai.

NIEVES

Està bé, mamà; ja faré el que em dius. (*S'apropa al piano per força quan de cop i volta se sentèn crits i rialles*.

MARÍA

Ai! Ai! què és aquest rebombori?

NIEVES

Qui vols que siguin? Els de sempre: els Pons i els Romeus.

MARÍA

Ah! Escolta. Amb els joves de câ'n Romeu i amb en *Pepe*, poques bromes, sents?

NIEVES (*molesta*)

Sí, dòna.

ESCENA XII

MATEIXOS, SENYORA ROSA, SENYORA PAULETA, CONXA. PEPITA, SENYOR ROMEU, JUANITO, LLUISET I PEPE

(*El jovent que arriva es queda davant del reixat, cantant la Marxa Reial; amb les raquetes toquen la guitarra i en* PEPE *els dirigeix*).

NIEVES (*anant a obrir la porta*)

PEPE (*entrant*)

Es l'alegría que arriva.

JUANITO (*entrant*)

No s'ho esperaven vostès, això, veritat? Què tal?

(*Ja ha entrat tothom. Confusió general amb els saludos de rúbrica: Què tal? Estàn bons? etc. et., que es deixa al bon criteri del director artístic*).

MARÍA

Seguin, seguin, no facin compliments.

PEPITA (*baix a Conxa*)

Sabs que ha progresat la Nieves aquest estiu?

CONXA

Vols callar? (*riuen*)

(*Tothom va prenent cadires. Les senyores amb el Sr. Feliu seuràn en grup a últim terme a l'esquerra. El jovent a primer terme prop del piano, les noies a un cantó, i els joves a un altre*).

NIEVES (*canviant la veu*)

Què tal?... como os prueba este verano?

PEPITA

Algo aburrido.

CONXA

Sí, xica, sí, muy aburrido. Estos jóvenes son muy poco amables.

PEPE

(*Als joves*). Alerta, que ens posen com nous!

JUANITO

Deixa-les. Avui rai, que en farem de crespes!

PEPE

Què et sembla? fem *colmos?*

LLUISET (*molt trist*)

Per mí feu lo que volgueu..,
(*Els tres joves continúen parlant*)

NIEVES (*A les noies*)

Verdat que es bonito?

CONXA

Es muy mono! (*pel trajo*)

PEPITA

Te para muy bien! (*ap.*) No pot ser més ridícol.

(*Les noies continúen la seva conversa*)

ROSA (*al séu grup*)

...Doncs sí, passàvem per aquí i hem entrat per dir-li una cosa.

ROMEU (*ponderant*)

Sensacional! Grandiosa!

PAULETA

Es per invitar-la.

ROSA

Apa, animi's, senyora María.

MARÍA

Però, de què es tracta?

ROSA

D'anar tots en colla, a festa major

PAULETA

Què li sembla?

ROMEU

L'idea no pot ésser més bonica; anar-hi tot xano-xano, i tornar a peu.

MARÍA

Oh per mi molt bé, però jo no sé si el meu senyor...

ROMEU

No s'apuri. Aixís que el vegi, ja em cuidaré d'engrescar-lo.

(*Continúen la seva conversa*)

NIEVES (*a les noies*)

Y por la tarde, qué haremos?

CONXA

Nosotros, sabes? queríamos irt a fiesta major; ahora que yo no se si tu mamá te dejará venirt u qué?

PEPITA (*a Nieves*)

Ponte tranquila que he sentido que lo pedían a tu mamá.

PEPE (*apropant-se a les noies*)

De què parlaveu, de *colmos?* Jo vui ser-hi.

PEPITA

¡No hombre no! ¿Aún no te has enterado?

JUANITO

Si home. Hem d'anar a festa major.

LLUIS (*com abans*)

A ballar, oi? Teniu uns gustos...!

CONXA

Calla, pescado sin sangre.

PEPE *(rient)*

Està bé això del *pescado*. Espatarrant! Espatarrant!

JUANITO

Pero que m'enfada que parleu *municipal*! Parlem tots una cosa o altra, que això sembla la torre d'en *Bebel.*

MIEVES (*rient*)

Ay Bebel! Babel, hombre, Babel, no me hagas reír!

(*Tots riuen*)

PEPE

Espatarrant! Sublim! *Archisúper!*

LLUISET

T'està bé, *Juanito*, t'està bé, per donar con-

sells en desert. No veus que se'n donen de menys de parlar la nostra llengua?

PEPITA

Ay sí, xico.

CONXITA

Es muy burdo.

PEPITA

Yo nunca lo hablo.

PEPE (*amb serietat còmica*)

No és cert. Demano la paraula. La meva germaneta no més parla en català quan la pessigo, o la renyen, o quan la modista li esguerra el vestit.

(*grans rialles*)

JUANITO

Jo em trenco per moments...

(*continúen fent brometa*)

ESCENA XIII

MATEIXOS I SENYOR FELIU

FELIU (*per la dreta*)

(*ap.*) Si que comença aviat la sessió! (*cap als senyors*) Bon dia tinguin! Què tal? Com ho passen?

ROSA

Molt bé!

FELIU

Tots bons, veritat?

PAULETA

Miri, ja ho pot veure. Tots som aquí.

FELIU

Ja ho veig, ja. Però el séu senyor no hi és; que no és a Vilaniu?

PAULETA

No. Ha baixat a Barcelona, per arreglar assumptes del despatx.

FELIU

Per'xò, que m'estranyava. (*cap als joves*) I el jovent, sempre tant content!

JUANITO

Què s'ha de fer!

PEPE

S'ha d'aprofitar el diumenge!

LLUIS

Sab què és això, senyor Felu? ...Es la visa... és l'alegría que passa... i no torna mai més,

FELIU (*mofeta*)

Sab què és, lo que no passa mai? Els maldecaps.

(*se'n va amb la gent de pes*)

JUANITO

T'ha ben tallat, Lluiset.

LLUISET (*amb menys preu*)

Es un prosàic!

PEPE (*que parlarà amb les noies*)

Està bé, no està mal! Espatarrant! Espatarrant!

PEPITA (*cremada*)

Calla tu i l'espatarrant!

PEPE

Veieu lo que us deia?

(Des d'ara, fins que parlaràn joves i noies sostenen animada conversa).

MARÍA

Escolta, Peret!

FELIU

Digues.

MARÍA

Les senyores Rosa i Pauleta em proposaven d'anar a festa major aquesta tarde.

FELIU

Que és gaire lluny?

PAULETA

No, una hora escassa, però en tartana, encara no hi ha un quart.

FELIU

Aixís si que no pot ser! A la meva senyora no li proven les sotragades... (*ap.*) i a mi tampoc (*per l'ermilla*).

ROSA

Això rai! Podem anar-hi a peu.

FELIU

A peu jo els asseguro que no hi aniré pas.

ROMEU

Es clar. Vosté ja deu estar cansat d'aquest dematí.

ROSA

A propòsit. I com ha anat la caminada?

FELIU

Admirable! Molt bé! Jo hi disfruto moltíssim fent excursions, respirant aquell aire perfumat de pins... I sobre tot aquella tranquilitat i aquell silenci, m'encanten...

PAULETA

I acostumat a sentir tan soroll tota la setmana?

FELIU (*estranyat*)

Però quin soroll?

MARÍA

El dels telers, home!

FELIU

Ah! sí! és veritat! (*ap.*) Ai Sant Paul

ROSA

Figuri's a l'arrivar el disabte. Ja el deu esperar amb ansia el silenci del bosc.

FELIU

Si l'espero, diu? Miri, ara mateix, al sentir parlar solament de telers, ja tornava a tenir el cap com un timbal. Els ho asseguro.

PAULETA

Doncs no em parlem més.

ROSA

Bé, que la deixarà venir an ella, si o no?

FELIU

Per mí que faci el que vulgui. I no s'ho prenguin a mal, però ella es cansa molt aviat i...

PAULETA

Apa aquí, senyor Romeu, que ens ha donat paraula...

ROMEU

I vaig a complir-la. Guanyaré el plet.

MARIA

En vostè confío.

ROMEU

Anem a fumar un cigarret, senyor Feliu?

FELIU

Sí, anem, i de passada, li ensenyaré les flors que vaig plantar.

ROMEU

Ah! també és agricultor?

FELIU

Sóc una mica de tot.

ROMEU

Calli, bromista.

(*Surten tots dos cap a fon s*)

ESCENA XIV

ELS MATEIXOS MENYS ELS SENYORS
FELIU I ROMEU
QUE PASSEJEN PEL JARDÍ

ROSA

Doncs digui que no li deixa fer res el séu marit.

MARÍA

Es mólt exagerat, mólt. A Barcelona, ni al *cine* ens deixa anar perquè diu que aquella llum mata la vista.

PAULETA

Això rai... van a teatre.

MARÍA

Hi troba massa fum.

ROSA

Ai fillal No fa per mí aquest gènit.

PAULETA

Ni per mi.

MARÍA

No es creguin, de tots modos al Liceu hi anem molt sovint.

ROSA

Ah! doncs aixís...

ELS JOVES (*cridant*)

Sí, sí, sí!

ROSA

De què es tracta?

PAULETA

Què teniu?

PEPE

Que el Juanito ha proposat que ara ballem una estona.

LES NOIES (*picant de mans*)

Bravo! Bravo!

ROSA

La senyora María ho ha de dir.

MARÍA

Per mí ja poden ballar tan com vulguin.

TOT EL JOVENT

Visca!

NIEVES (*al jovent*)

Venid, venid. Ayudarme a sacar todo esto.

(Treuen del mig la tauleta i els balancins, arreconen cadires i les senyores fan més lloc. El saló queda preparat per al sarau).

ROSA

Ja se sab; el jovent sempre de gresca.

PAULETA

Què hi vol fer. També se'ls acaba...

MARÍA

Ja ho crec. *(a Nieves, amb una mirada de reconvenció)*. Nieves, no ballis gaire sents? que estàs *algo* marejada. Toca el piano si de cas.

NIEVES (*que no ha entés*)

Ja no en tinc, mamà, de mal de cap! Que el toqui en Lluiset, el piano.

LLUISET (*melangiós*)

No. Per desgracia, no m'enrecordo de tocar rès.

JUANITO

Vès quina casualitat!

CONXA (*a les noies*)

Qué jóvenes más poco atentos!

PEPITA

Y tanto, xica, y tanto!

PEPE

Es a dir que a l'últim no es balla? Espatarrant! Fem *colmos?*

NIEVES (*molesta*)

Vaja, ja tocaré jo.

TOTS

Visca la Nieves, visca!

(*En aquest moment apareix l'Eduard. El Sr. Feliu li obre el reixat i ell abans d'entrar al saló enraona una estona amb els Srs. Feliu i Romeu*).

JUANITO

De què anirà?

NIEVES (*regirant solfes*)

De vals.

PEPE

Espatarrant! Súper! Som-hi?

(*La Nieves comença un vall que de mal tocat no es pot sentir. Malgrat això en Pepe balla o mira de ballar amb la Conxa, en Juanito amb la Pepita i en Lluiset gira el full de la solfa. Al cap d'uns segons entra l'Eduard*).

ESCENA XIV

MATEIXOS I EDUARD

EDUARD

(*tapant-se les orelles i cridant*). Això no és una casa, això és l'infern.

(*A les senyores*) Què tal?... (*a María*) No es mogui... faci'm l'obsequi, ja seuré. Però com ha estat això? Qui s'ha mort que fins al dematí ja la ballem?

MARÍA

Coses d'en Juanito.

EDUARD

(ap.) Però això no es pot sentir *(alt.)* Què tal Lluiset?

LLUISET

Molt bé, i tú?

JUANITO

(*tot ballant*) Ola Eduard!

EDUARD

(*a Juanito) Cuidado*, que cauràs (*a Lluiset*) Ja ho pots veure.

(En Lluiset s'allunya del piano i s'hi apropa l'Eduard).

Bon dia tingui, Neus.

NIEVES

(*enfadada*). Nieves!

EDUARD

Neus!

NIEVES

Nieves y *basta*.

EDUARD

(*apropant-se més*) Sabs que toques mólt malament?

NIEVES

Bueno, mejort.

EDUARD

Jo ja tinc mal de cap.

NIEVES

Me alegro pues. (*cridant*) *Se acabó.*

(*La Nieves ha acabat de tocar el vals i s'aixeca de la cadira; prò les parelles continúen ballant*).

ROSA

Apa, prou! prou!

PAULETA

Vaja, prou! que en balleu més que no en toquen.

(*Paren de ballar*)

PEPE

Quina llàstima! Ara que havíem agafat l'esbranzida.

NIEVES

(*A les noies*). *Os ha gustado?*

CONXA

No ha podido irr mejort.

PEPITA (*ponderant*)

Tocas mucho, xica!

EDUARD (*mofeta*)

De cuando ensà d'esas novedades?

CONXA

Ho fem per practicar-nos.

PEPITA

A mí se m'olvida mucho.

EDUARD

Ja es veu ja! *Vaya, vaya, vaya!...*

LLUISET (*trist*)

(*a Juanito i Pepe*) Per mí feu lo que vulgueu,

JUANITO (*entusiasmat*)

(*a Pepe*). Si noi, de primera! Fes-ho!

PEPE (*content*)

Espatarrant! Començo: Senyoretes, senyores i senyorets, tinc el gust de presentar an aquest simpàtic auditori, la imitació de les veus i els sorolls de les bèsties i de les coses.

TOTS

Molt bé! Molt bé! *Bravo!*

CONXA

A veure, faci *algo*.

PAULETA

(a les senyores) Sempre surt amb la mateixa, el meu fill.

ROSA

És mólt graciós!

MARÍA

(*ap.*) Mólt!

EDUARD

(*ap.*) Però mólt!

PEPITA

Apa, fes el soroll de la serra.

PEPE

A les tres! (*Agafa una cadira i la «serra» i fa el soroll com pot*).

TOTS

Oh que bé! Mólt bé! (*aplaudeixen*).

CONXA

Faci la gallina quan pon.

PEPE

Desseguida. Cacarac... caaaaa...!

TOTS

De primera! Que igual! Mólt bé.

NIEVES (*ingènua*)

Escolti, Pepe, façi el burro...

TOTS

Oh oooo...!

(*Rialles generals i confusió*)

JUANITO

(*Agafant-se el ventre*) *Socorro*, que em trenco!

NIEVES

Em perdona, Pepe?

PEPE

(Que no ha perdut l'humor) Vol callar? Vostè s'ho mereix tot.

CONXA

Tornem a ballar?

PEPITA

No, que las mamás...

NIEVES

Cuando menos se lo pensarán ya lo habremos bailado.

EDUARD

I qui tocarà ara?

LLUISET

Perque no em titlleu d'estripa-cuentos tocaré jo, vaja.

PEPE

Espatarrant!

JUANITO

No toquis rès de Chopin, eh?

LLUISET (*mólt trist*)

Posa't tranquil! tocaré... *Quand l'amour meurt* (1). (*Recomença el ball*).

PEPE

Som-hi Nieves?

(*La Nieves balla per compliment*)

JUANITO

Ballem-la, Pepita?

(*La Pepita s'aixeca desseguit*)

(*Desprès de començar el ball, l'Eduard fa un cigarret i després mira el sostre. La Conxa se'n va al costat de les senyores*).

MARÍA

Que no balla, *Eduardo?*

EDUARD

Tinc una mica de mal de cap.

MARÍA

Quina casualitat! La Nieves també en té. Ja li he dit que no ballés jo.

(1) Aquí pot anomenar qualsevol vals, mentres algul dels més sentits, dels que tothom coneix d'esma.

(*L'Eduard somriu lleugerament i torna a mirar el sostre. El ball està a les acaballes*).

PAULETA

(*aixecant-se*) Serà questió d'anâ'ns-en.

MARÍA

Tan aviat?

ROSA

Si senyora, sí. Ja els hem molestat prou.

MARÍA

De cap manera. Aón van ara?

PAULETA

Anem al camp, a veure el partit de *tennis*. Vinguin vostès.

MARÍA

No podem. Hem d'esmorsar encara...

ROSA

Què diu ara?...

PAULETA

Apa jovent, prou gresca!
(*El ball s'ha acabat*)

PEPE

Mólt bé! Espatarrant! Ara fins a la tarde, que hi tornarem.
(*El jovent recúll les raquetes*)

JUANITO

I ara a tirar-nos les pilotes.

EDUARD

(a Nieves) Que no ve vostè?

NIEVES

No puc, perquè...

PEPE

Vingui, que riurà...

(*Tot-hom enraona i l'Eduard dissimuladament s'aparta del gran grup de gent que s'ha format al mig del saló, torna a deixar la raqueta damunt del piano i s'ajunta de nou al rotllo*).

ESCENA XV

MATEIXOS I SENYORS FELIU I ROMEU

FELIU

Ja se'n van?

ROSA

Si senyor.

PAULETA

Com ha anat el plet?

ROMEU

L'he guanyat

ROSA

Alegri's, doncs, senyora María.

MARÍA

Ja ho crec; aixís vinguin a buscar-me.

CONXITA

Mira Nieves, dicen que vendréis.

PEPITA

Uy! que bien! Nos divertiremos verás!

NIEVES

Hasta la tarde, pues.

PAULETA

A les quatre en marxa.

FELIU

Fins allavores.

(*La despedida de rúbrica en aquets casos i amb tanta gent: inacabable i sorollosa. Passint-ho bé, estiguin bons, etc*).

JUANITO (*sortint*)

Visca l'alegría!

TOTS (*igual*)

Visca!

PEPE (*ídem*)

Espatarrant!

ESCENA XVI

SENYOR FELIU, SENYORA MARÍA I NIEVES

FELIU

Alça noi! quin bat-i-bull!
(La Nieves anirà arreglant la sala)
Mira noia *(a María)* Es precís que arreglis aquell enredo lo més aviat possible. Ja has vist el paper que he fet per segona volta.

MARÍA

Però, amb què surts ara?

FELIU

Amb què diguis la veritat a aqueixa gent, dient-los que no sóc fabricant, ni tinc màquines, ni telers, sinó dos llibres mólt grossos, una pluma i un tinter. (*anant-se'n*)

MARÍA

Perd cuidado.

FELIU

(Retornant.) Però que ho vas dir a molta gent que jo havía heredat?

MARÍA

No, total ho vaig dir a la senyora Rosa.

FELIU

No l'ha podíes haver triat mellor. Jo de tu hauría fet fer una crida pel nunci; aixís estalviaves feina an aquella bona senyora. Però què hi farem? Me'n vaig a llegir una estona al meu quarto. No vui més visites. *(Mutis dreta)*

ESCENA XVII

SENYORA MARÍA I NIEVES

(La Nieves resta pensativa prop del piano)

MARÍA

Escolta Nieves, que no us haveu parlat gens amb l'Eduardo?

NIEVES

Si hem tingut dugues paraules ja hem fet prou.

MARÍA

Es comprèn, amb tanta gent... però a la tarde us trovareu al ball i... ales hores.

NIEVES

No, precisament m'ha dit que se'n aniría a Barcelona.

MARÍA

Doncs tranquilisa't, abans de la tarde et vindrà a veure.

NIEVES (*trista*)

Et fas moltes ilusions, mamà, i em sembla que aquest istiu no em mira com abans.

MARÍA

No es pot dir rès encara!

(*Fixant-se en el piano*)

Mira, aquí tens una prova de que vol enraonarte.

(*Li ensenya la raqueta*)

NIEVES

Però ja sabs si aquesta raqueta és la seva?

MARÍA

Em sembla que sí. Si que ho és. Mira, Aquí hi han les inicials, *E. R. Eduard Romagosa*. No hi ha més que enraonar.

NIEVES

Vols dir?

MARÍA

Sí, dòna sí. Mira, per lo que pugui ser no et

moguis del piano i estudia o fes-ho veure, creu-me, ell n'estarà content. Enrecorda't dels meus consells, filla meva, demà m'ho agraïràs.

NIEVES

Està bé, mamà.

MARÍA

Me'n vaig a dins, no fos cas que ell em trobés aquí. A veure...!

(se'n va per la dreta primera)

ESCENA XVIII

NIEVES, TOT SEGUIT EDUARD

NIEVES *(capficada)*

Es inútil que faci l'enamorada. L'Eduard ja no m'estima! Perquè? No ho sé. No en tinc pas jo la culpa.

EDUARD

(Desde la porta i mólt baixet)

Nieves!

NIEVES

És ell!

EDUARD

Obre, vols?

NIEVES

(Va a obrir laporta). Qué vens a fer?

EDUARD

Rès, anava a... i tu on vas?

NIEVES

Yo a paseo!

EDUARD

Doncs per mi no estiguis. He vingut a buscar la raqueta que m'he deixat; mira allí està. I després me'n vaig.

NIEVES

Pues yo me quedo.

EDUARD

Com te sembli. Adéu!

(*falsa sortida*)

NIEVES

Adiós!

EDUARD

(*retornant*) Ah! T'haig de dir una cosa.

NIEVES

Què?

EDUARD

Que estàs encisadora, quan parles castellà.

NIEVES

Ay xico! que te has vuelto loco? I ahora?

EDUARD

El xafes noia, el xafes d'una manera brillantíssima.

NIEVES (*cridant*)

Aduardo! Aduardo!

EDUARD

Bé, vaja Nieves, prou comedia! Fes-me el favor.

NIEVES

Sí, per comedies estic.

EDUARD

(*assentant-se*). Gracies a Deu! Ara ens entendrem. Creu que estàs desconeguda.

NIEVES

Torna-hi amb les brometes.

EDUARD

Però què et passa?

NIEVES

A mi, rès; a tu et dèu passar alguna cosa. Què feies allí tot sol assentat? Tan malament et trobaves que no podíes ballar amb mí?

EDUARD

Ah, és per'xò la cara sèria? Mólt bé! Es a dir que ara, havía de ballar, i a la tarde, tornem-hi, i a la nit siguem-hi, no és això? Doncs t'has equivocat de mig a mig. Jo no soc en *Pepe*. Jo no'n sé fer de *colmos*.

NIEVES

Fugiu! el sabi, el poeta (*riu*).

EDUARD

Ja hi som?

NIEVES

Oh, també en sé de fer enfadar jo; també n'he après.

EDUARD

Doncs mira, valdría més que aprenguessis coses de més utilitat.

NIEVES

Està bé. Sembla que sols vinguis a veure'm per mortificar-me.

(*s'aixuga els ulls*)

EDUARD

No sé perquè. Feste el càrrec que no sóc l'Eduard, que sóc un amic, un veritable amic, un germà; t'enfadaría que un germà et digués

lo que jo et dic? Ara mateix, es podría sapiguer perquè vas tan enfarinada?

NIEVES

Tornem-hi.

EDUARD

Si senyor tornem-hi. No és una conciència que vulguis esmenar aqueixa cara d'àngel que Deu t'ha donat.

NIEVES

Veus, això, ja m'agrada més.

EDUARD

Que et llencin flors.

NIEVES

Sí, senyor. (*Mirant-se'l amb coquetería i donant als peus un moviment de va-i-ve quelcom exagerat*).

EDUARD

(*Fixant-s'hi*) Una altra cosa que tampoc t'està bé.

NIEVES

Ai noi! A l'últim arrivaràs a fer fàstic.

EDUARD

Es que noto en tu un canvi estrany. Ja no

ets aquella noia tot ingenuitat que vaig conèixer. Es forçat tot això que fas. Fins m'atreviría a dir que algú t'ho imposa.

NIEVES

A mi?

EDUARD

Mira Neus, seré clar; de continuar fent el que fas, et pregaré que tota relació acabi entre nosaltres.

NIEVES

Ja ho deia la mamà!

EDUARD

Vetaquí de lo que es preocupava la teva mamà, i mentres tant et fa representar un paper que no et pertoca, un paper que et fa antipàtica quan havíes sigut la més adorable de les noies.

NIEVES

M'estàs parlant d'un modo que qualsevol que et sentís es creuría que hi tens dret, sobre meu.

EDUARD (*amb ironía*)

Es veritat! Encara no he dit oficialment que t'estimava. Tens raó! No hi tinc cap dret...

ESCENA XIX

MATEIXOS I SENYORA MARÍA

MARÍA (*entrant per la dreta*)

Eduard, com és que tenim el gust de tornar-lo a veure?

EDUARD

Es que m'havía deixat la raqueta i venía a buscar-la, però al trobar la seva filla, hem començat a parlar de les grans festes que farem aquest istiu...

NIEVES

(*somrient per força*) Sí...

MARÍA

Vostè sempre buscant-ne de noves...

EDUARD

Sí... Què s'ha de fer. Amb alguna cosa s'ha de passar l'estona, (*a Nieves*) no és veritat?

MARÍA

Bé bé... Escolta, Nieves, vés a dins, que el papà et demana.

EDUARD

Aixís jo...

MARÍA

No, no se'n vagi; si no és molestar-lo voldria parlar un moment amb vostè.

EDUARD

Ja sab que jo estic sempre a les seves ordres.

MARÍA

Favor que em fa...

NIEVES

(*baix a María*) Està que trina, mamà!

MARÍA

(*igual*) Ja l'arreglaré.

NIEVES

Fins més veure, Eduard.
(*se'n va per la dreta*)

EDUARD

Fins allavores.

ESCENA XX

Sra María i Eduard

MARÍA

Segui, faci'm el favor.

(s'asseuen)

Doncs el motiu de... vaja, el...

EDUARD (*interrompent*)

Em permet, si no és agraviar-la, que la salvi d'un compromís? Vol que li digui amb tota franquesa, lo que vosté volía dir-me?

MARÍA (*dubtant*)

Però... Digui, digui, si vostè és tan amable...

EDUARD

Doncs bé: que van passant istius, i jo no he près encare cap determini respecte a la seva filla. No és això lo que vostè volía dir-me?

MARÍA (*resolta*)

Exacte, no vui negar-ho.

EDUARD

Axís, senyora, dec dir-li que no he pensat mai en ser el pretendent de la seva filla.

MARÍA

Què diu...? Aixís vostè...

EDUARD (*aixecant-se*)

Jo sóc el de sempre; un amic que, cumplint devers de cortesía, torna les visites amb que vostès m'honren diariament.

MARÍA (*sublevant-se*)

Veurà, hi anem per a veure els seus papàs...

EDUARD

... I per sentir el gramofon, per lo que repeteixo, me'n sento honrós.

MARÍA

En resum...

EDUARD

En resum, que jo no puc demanar la mà de la seva filla, perquè la Nieves no té voluntat propia, perquè la que es mou no és ella, sinó vostè que la fa moure; perquè la que parla no és ella, sinò vostè que li dicta tot abans de que jo arribi, i això serà mólt natural, i mólt corrent, i mólt bonic, i mólt sant, però jo ho trobo indecorós i gens noble.

MARÍA

Eduard!

EDUARD

L'estimava, és cert, però vostè l'ha tornat avorrible!

MARÍA

Eduard, mai ho hauría dit; surti d'aqueixa casa, desvergonyit!

EDUARD

Desseguida. Però abans, dugues paraules: si no vol esguerrar més el camí de la seva filla, oblidi's, per Déu! de quan vostè jugava a nines!

MARÍA

Insolent!

EDUARD

Als peus de vostè, senyora.

(es retira pel fons)

DARRERA ESCENA

SENYORA MARÍA, DESSEGUIDA NIEVES, SENYOR FELIU I RAMONA

MARÍA

Quina sofocació! Quin mareig! M'ofego! (*cridant*) Peret... Nieves... Ramona... veniu, correu.

(casi càu en el balanci)

NIEVES (*per la dreta corrent*)

Què tens, mamà.

FELIU (*igual*)

Què et passa?

RAMONA (*igual*)

Què volía la senyoreta?

MARÍA

Porti aigua, Ramona, que m'ofego!
(*La Ramona hi va*)

FELIU

Però què ha sigut? Esplica't.

NIEVES

T'has disgustat amb l'*Eduardo?*

MARÍA

Es un desvergonyit. M'ha dit que jugava a nines. No vui que li miris mai més la cara. Avui mateix aniré a casa seva. On s'és vist tan *descaro?*

FELIU (*mólt tranquil*)

Jo, ja ho savía que a l'últim te la carregaríes.

RAMONA

Aquí porto l'aigua.

(*Senyora María beu*)

FELIU

Ja t'ho deia, jo. Aquell noi no és cap tonto, i tindràs un desengany. T'està bé, per ficar-te allà on no et demanen.

(*La Ramona se'n va dins*)

MARÍA

Just, defensa'l encara!

NIEVES (*plorant*)

Pobre de mi!

MARÍA

No ploris. No es mereix que el plorin aquell insolent.

FELIU (*mofeta*)

I és clar; no t'apuris, filla meva, que la mamà ja t'en buscarà un altre. Sents, maca?

NIEVES

No, que em faré monja!

MARÍA

D'això ja en parlarem!

FELIU (*formalitzant-se*)

Vaja ja n'hi ha ben bé prou. Ramona! Ramona! Ja pot anar a fer acetileno, que la senyora no es mou de casa, avui.

MARÍA

Que és una altra brometa, això?

FELIU

No és cap brometa, sinó mólt en serio. Aquesta nit no et mouràs de casa per fer el farcell, i demà, tots cap a Barcelona.

NIEVES

I ara? Què dius, papà?

MARÍA

Què dirà la gent?

FELIU

La gent dirà el que vulgui. Ja estic cansat de de tanta ximplería.

MARÍA I NIEVES

Però...

FELIU

No hi ha més. Demà cap a Barcelona, perquè tant tu, com jo, com la noia, som tres tontos: tu per somniar, la Nieves per seguir-te i jo, per consentir-ho.

MARÍA (*trista*)

I no tornarem mai més?

FELIU

Si us conformeu a viure com vivíem, no hi tinc cap inconvenient; però per estiuejar amb grandeses, tindreu d'esperar que em facin *concejal.*

TELO RAPID

Ciutat, Gener 1914

ERRADES IMPORTANTS

Pàgina 10, ratlla 11.	S'ha de canviar l'ordre de les paraules «una tauleta» i «dos balancins».
Pàgina 34, ratlla última.	Diu «oia» per «joia».
» 46, entre les ratlles 8 i 9.	Manca: «¿Què és aquesta caravana?»
Pàgina 53, ratlla 6.	Diu «Felu» per «Feliu».
» 53, » 6.	Diu «visa» per «vida».

Imprenta de Arte
Provenza, n.º 304

: Barcelona :

Preu: 1 pesseta